

Edukacja dla bezpieczeństwa

Małgorzata Kulik

Zachowanie się w sytuacji zagrożenia bronią konwencjonalną

Scenariusz lekcji

Suplement do poradnika metodycznego dla III etapu edukacyjnego
programu nauczania do przedmiotu Edukacja dla bezpieczeństwa

opracowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji

Warszawa 2024

Redakcja merytoryczna
Elżbieta Witkowska
Anna Aleksandra Wesołowska

Redakcja językowa i korekta
Marzena Odzimek-Jarosińska

Projekt okładki, layout
Ośrodek Rozwoju Edukacji

Redakcja techniczna i skład
Wojciech Romerowicz

Fotografia na okładce: © rachwał/Bank zdjęć Photogenica

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Warszawa 2024
Wydanie I

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons
Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC BY-NC)
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Klasa: I liceum lub technikum

Czas trwania zajęć: 45 minut

Temat: Zachowanie się w sytuacji zagrożenia – zasada „uciekaj, schowaj się, walcz”.

Cele ogólne:

- omówienie pojęcia broni konwencjonalnej;
- przedstawienie zagrożeń powstałych w wyniku użycia broni konwencjonalnej;
- omówienie zasad zachowania się w sytuacji zagrożenia użycia broni konwencjonalnej;
- rozwijanie świadomości zagrożeń użycia broni konwencjonalnej;
- omówienie działań prewencyjnych;
- rozwijanie postaw prospołecznych;
- utrwalanie nawyku pomocy innym osobom.

Cele operacyjne

Uczeń:

- definiuje pojęcie broni konwencjonalnej;
- zna rodzaje broni konwencjonalnej;
- wymienia zagrożenia wynikające z użycia broni konwencjonalnej;
- podaje przykłady użycia broni konwencjonalnej zagrażającej bezpieczeństwu;
- opisuje procedury postępowania, zgodnie z zasadą „uciekaj, schowaj się, walcz”;
- opisuje procedury ewakuacji osób z rejonu zagrożenia;
- wymienia stany zagrożenia życia;
- zna zasadę tamowania krwotoków;
- zna zasadę opatrywania ran kłutych, postrzałowych;
- rozumie konieczność podjęcia szybkich działań ratowniczych na miejscu zdarzenia.

Odniesienie do podstawy programowej: III.19e

Metody, techniki, formy pracy:

- pogadanka;
- burza mózgów;
- praca w grupach;
- praca z materiałem ilustracyjnym;
- praca z filmem edukacyjnym.

Środki dydaktyczne:

- podręcznik;
- zasoby internetowe;
- film edukacyjny.

Opis przebiegu zajęć:

- Nauczyciel wita się z uczniami, sprawdza obecność, podaje temat lekcji (3 min).

- Nauczyciel zadaje uczniom pytanie:
  - Co rozumiecie pod pojęciem: broń konwencjonalna?
 Uczniowie, w ramach pogadanki, tworzą definicję, korzystając z własnej wiedzy.
- Nauczyciel, korzystając z zasobów dostępnych na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej, przedstawia uczniom definicję i wymienia rodzaje broni konwencjonalnej, [Zagrożenia w czasie wojny](#), 4.1 Broń konwencjonalna, [dostęp: 22.11.2023], (4 min).
- Nauczyciel dzieli klasę na grupy i zadaje uczniom pytanie:
  - Czy znacie przykłady użycia broni konwencjonalnej na bezbronnych cywilach, np. w szkole, na koncercie, imprezie plenerowej, w centrum handlowym?
- Uczniowie, w ramach burzy mózgów (korzystając z własnej wiedzy i informacji z internetu), podają przykłady. Każda z grup prezentuje wyniki na forum klasy. Wyznaczony uczeń zapisuje odpowiedzi na tablicy (10 min).
- Nauczyciel wyświetla film edukacyjny pt.: [Uciekaj – chowaj się – walcz](#) [dostęp: 22.11.2023], (3.20 min).
- Nauczyciel, korzystając z materiałów dostępnych z zasobów internetu, omawia zasadę „uciekaj, schowaj się, walcz”: [\(6\) Aktywny Strzelec – Uciekaj! Schowaj się! Walcz!](#) [dostęp: 22.11.2023], (15 min).
- Nauczyciel podaje przykłady działań prewencyjnych, korzystając z materiałów Rządowego Centrum Bezpieczeństwa: [Bądź gotowy – poradnik na czas kryzysu i wojny](#) [dostęp: 22.11.2023], s. 19–21, (3 min).
- Nauczyciel zadaje uczniom pytanie:
  - Jaka jest zasada tamowania krwotoków, zakładania opaski uciskowej?
 Uczniowie, w ramach burzy mózgów (korzystając z własnej wiedzy), podają odpowiedź na pytanie (3 min).
- Nauczyciel zadaje uczniom pytanie:
  - Jaka jest zasada opatrywania ran kłutych?
 Uczniowie, w ramach burzy mózgów (korzystając z własnej wiedzy), podają odpowiedź na pytanie (3 min).
- Nauczyciel zadaje uczniom pytanie:
  - Jaka jest zasada opatrywania ran postrzałowych?
 Uczniowie, w ramach burzy mózgów (korzystając z własnej wiedzy), podają odpowiedź na pytanie (3 min).
- Nauczyciel, podsumowując lekcję, odpowiada na ewentualne pytania i wątpliwości uczniów (4 min).

Komentarz metodyczny

- Do przeprowadzenia zajęć niezbędny jest dostęp do internetu.
- Przed zajęciami należy przygotować salę, sprzęt, otworzyć wskazane w scenariuszu e-materiały.
- Wskazane jest posiadanie przez uczniów własnych urządzeń mobilnych (smartfonów lub tabletów).
- Temat można zrealizować również na II etapie edukacyjnym, po dostosowaniu treści do posiadanej przez uczniów wiedzy i zakresu podstawy programowej.

- Wskazane jest wprowadzenie tematu po wcześniejszej realizacji tematów z działu – pierwsza pomoc.
- Większość treści podana jest w formie materiałów prezentowanych i wersji filmowej. Uczniowie zapisują w zeszytach tylko niezbędne informacje.
- W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim należy podzielić materiał edukacyjny na mniejsze partie oraz stosować proste polecenia, odwołując się do konkretów z zakresu „uciekaj, schowaj się, walcz”. Tradycyjne notatki można zastąpić wydrukowanymi materiałami edukacyjnymi z przewagą rysunków i grafik.
- Uczniom z niepełnosprawnością wzroku należy umożliwić nagrywanie treści. Materiał edukacyjny, na potrzeby zajęć, można przygotować w wersji powiększonej. W przypadku uczniów z niepełnosprawnością słuchową należy zwiększyć liczbę środków wizualnych lub przygotować materiały w formie wydruku.
- Temat jest możliwy do realizacji w przypadku nauki zdalnej.
- Film i materiały pomocnicze należy odpowiednio wcześniej sprawdzić pod względem prawidłowego ich wyświetlania się.
- Przekazane wiadomości powinny być zwięzłe, jasne i precyzyjne. Konieczne jest upewnienie się, że polecenia i zadania są dla uczniów zrozumiałe.
- Podczas lekcji kształtowane są kompetencje kluczowe: matematyczne i naukowo-techniczne, w zakresie rozumienia i tworzenia informacji oraz kompetencje cyfrowe, społeczne, obywatelskie i w zakresie umiejętności uczenia się.

Materiały dodatkowe:

Urząd Miasta Stołecznego Warszawy, [Poradnik postępowania w sytuacjach zagrożeń](#) [dostęp: 26.03.2024].

Małgorzata Kulik – nauczycielka dyplomowana wychowania fizycznego i edukacji dla bezpieczeństwa z 30-letnim stażem w szkole ponadpodstawowej. Doradczyni metodyczna przedmiotów: wychowanie fizyczne i edukacja dla bezpieczeństwa w Centrum Edukacji Nauczycieli (CEN) w Koszalinie. Ekspertka do spraw awansu zawodowego oraz ekspertka przedmiotowa w województwie zachodniopomorskim w zakresie wychowania fizycznego. Współautorka i prowadząca warsztaty metodyczne na takie tematy jak: planowanie pracy nauczyciela, rozwiązania metodyczne i przykłady dobrej praktyki z zakresu wychowania fizycznego i edukacji dla bezpieczeństwa. Autorka wielu publikacji przedmiotowych zamieszczanych na stronach CEN. Inicjatorka i współorganizatorka konferencji metodycznych o zasięgu wojewódzkim. Autorka i realizatorka grantów edukacyjnych Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty, m.in. *Jak zachęcić dziecko do aktywności fizycznej i jak uczyć kompetencji kluczowych na lekcjach wychowania fizycznego.*